

23. nóvember 2009
SÍ-56905

Nefndasvið Alþingis
nefndasvid@althingi.is
Austurstræti 8 – 10
150 Reykjavík

Hinn 16. nóvember fór Fjárlaganefnd Alþingis fram á að Seðlabankinn svaraði eftirfarandi spurningum frá Vigdís Hauksdóttur. Svörin fara hér á eftir:

1. Með endurheimtum úr búi Landsbankans er átt við samtölu þess sem komi í hlut TIF af greiðslum fyrir eignir bankans sem hlutfall af kröfu TIF í erlendri mynt. Það hefur verið skilningur Seðlabankans að tölur um endurheimtur sem skilanefnd Landsbankans hefur látið frá sér fara séu þannig reiknaðar. Í áætlunum Seðlabankans er gert ráð fyrir lítilsháttar styrkingu á gengi krónunnar frá því sem var í byrjun þessa árs sem leiðir til þess að tiltekið endurheimtuhlutfall reiknast aðeins lægra í krónum en í erlendri mynt.
2. Eins og fram kemur í álitsgerð SÍ dags. 14. nóvember sl. er þar ekki gert ráð fyrir óvissu er skapast af því að krafa TIF í búi Landsbankans hefur verið fest í íslenskum krónum. Gengislækkun krónu hækkar endurheimtur í krónum en breytir þeim ekki í erlendum gjaldmiðli. Geta sjóðsins til þess að standa við skuldbindingar sínar skerðist því ekki nema gengislækkunin verði það mikil að endurheimtur sem hlutfall af kröfu sjóðsins í krónum verði meiri en 100%. Verði gengi krónu þegar uppgjör fer fram hins vegar hærra en miðað er við í uppgjörinu myndu endurheimtur umfram 100% leiða til þess að sjóðurinn hefði meira fé til ráðstöfunar en sem nemur kröfum á tryggingarsjóðinn í erlendum gjaldmiðli.
3. Seðlabankinn hefur ekki upplýsingar um gjaldmiðlaskiptingu skulda landa sem farið hafa í greiðsluþrot. Rétt er að benda á í þessu samhengi að á móti þorra skulda ríkisins í erlendum gjaldmiðlum eru gjaldeyriseignir og að gert er ráð fyrir að hallarekstur ríkissjóðs í ár og á næsta ári verði fjármagnaður að fullu á innlendum markaði.
4. Þessari spurningu verður að beina til Hagfræðistofnunar.
5. Svarið við bæði a- og b-lið spurningarinnar er já.
6. Ekki er ljóst hver spurningin er, en benda má á að þótt ýmislegt megi finna að skipulagi opinberra fjármála á Íslandi þá hafa fjármál hins opinbera almennt séð staðið á traustum grunni. Afgangur á rekstri hins opinbera undanfarin ár og tiltölulega litlar skuldir fyrir fjármálakreppuna eru til vitnis um nokkuð

sterka stöðu ríkisfjármála á Íslandi. Meginástæða þess að ríki lenda í greiðsluferfiðleikum er að jafnaði takmörkuð geta hins opinbera til að afla tekna. Lítil geta til tekjuöflunar á oft rætur að rekja til fátæktar sem leiðir til þess að skattstofnar eru mjög takmarkaðir (fáir greiða skatta). Stofnanir í mörgum þróunarríkjum eru of veikburða til þess innheimta skatta með hagkvæmum hætti, auk þess sem pólitískur óstöðugleiki og spilling grefur undan aga í ríkisfjármálum. Í samanburði við þessi lönd er staða Íslands mjög sterk.

7. Seðlabankinn telur að stofnanir á Íslandi séu almennt sterkar og því séu hverfandi líkur á því að ríkissjóður Íslands muni nokkru sinni vanefna skuldbindingar sínar. Í þeim samdrætti sem nú ríður yfir heimsbúskapinn hefur útflutningur Íslands verið stöðugri en útflutningur flestra þróaðra landa. Hvað varðar óstöðugleika sker Ísland sig aðallega frá öðrum þróuðum ríkjum hvað áhrærir óstöðugleika einkaneyslu, sem að líkindum má einkum rekja til gengissveiflna.

Virðingarfyllst,

SEÐLABANKI ÍSLANDS

Arnór Sighvatsson
aðstoðarseðlabankastjóri

Fylgiskjöl: Bréf ásamt spurningum